

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ХВОРОБИ ПРІСНОВОДНИХ РИБ ТА БДЖІЛ

спеціальність	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	факультет	ветеринарної медицини
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	фармакології та паразитології

ВИКЛАДАЧ

Мазанний Олексій Володимирович

Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина
 Науковий ступень - кандидат ветеринарних наук 16.00.11 Паразитологія, гельмінтологія
 Вчене звання - доцент кафедри паразитології
 Досвід роботи – більше 18 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 25 методичних розробок;
- автор і співавтор більше ніж 115 наукових праць, в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 2;
- деклараційні патенти на винахід – 4; навчальні посібники – 3; монографія – 1;
- науково-практичні і методичні рекомендації – 9;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0509649551	електронна пошта	mazanny78@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	-------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: доценти, кандидати вет. наук: Нікіфорова Ольга Василівна, Люлін Петро Володимирович, Булавіна Вікторія Сергіївна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	набуття теоретичних і практичних знань з діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб прісноводних риб та бджіл, отриманні практичних навичок в проведенні оздоровчих заходів у рибницьких господарствах та на пасіках і опановуванні практичними навичками діагностики та боротьби з паразитарними хворобами риб та бджіл в умовах виробництва.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> здатність проводити оцінку стану здоров'я тварин, хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / імітаційний командний проєкт 1 здатність прогнозувати перебіг паразитарних хвороб та ефективність заходів боротьби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10)/ індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази здатність оцінювати якість лікування і профілактичних заходів за паразитарних хвороб (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК8, СК12, СК13, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) / індивідуальні практичні завдання здатність діагностувати порушення в організмі тварин хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / тренінг, командний проєкт 2 втілення механізмів збереження навколишнього середовища та біобезпеки за паразитарних хвороб тварин (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК3, СК6, СК11, ПРН4, ПРН6, ПРН9) / окремий елемент командного проєкту 1
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 18 годин лекції, 36 годин практичні; 36 годин самостійна робота; модульний контроль (2 модуля); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: Інвазійні хвороби прісноводних риб. Інвазійні хвороби бджіл.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p>ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.</p> <p>СК3. Здатність дотримуватись правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.</p> <p>СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб тварин.</p> <p>ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень за паразитарних хвороб тварин.</p> <p>ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.</p> <p>ПРН7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики паразитарних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.</p> <p>ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та</p>
-------------	--	-------------------------------	---

встановлення діагнозу.

СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК7. Здатність організувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

СК8. Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

СК13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

засобами ветеринарного призначення.

ПРН9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

Модуль 1. ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ ПРІСНОВОДНИХ РИБ

Лекція 1.	Хвороби прісноводних риб, спричинені найпростішими.	Практичне заняття (ПЗ) 1, 2	Діагностика протозоозів (кокцидіоз, міксобольози, сфероспороз, аероцистит, мікроспоридіози) прісноводних риб.	Самостійна робота	
		ПЗ 3, 4	Діагностика протозоозів (іхтіофтіріоз, хілодонельоз, триходіноз, апіозомоз) прісноводних риб.		
Лекція 2.	Хвороби прісноводних риб, спричинені моногеніями.	ПЗ 5, 6	Діагностика моногеноїдозів (дактилогірози, гіродактильози, дискокотильоз, тетраонхоз, диплозоозози) прісноводних риб.		
Лекція 3.	Хвороби прісноводних риб, спричинені трематодами.	ПЗ 7	Діагностика трематодозів (опісторхідози, гетерофіїдози) прісноводних риб.		
		ПЗ 8, 9	Діагностика трематодозів (ехінохазмоз, сангвінікольоз, диплостомози, постодиплостомоз, тетракотильоз) прісноводних риб.		
Лекція 4, 5.	Хвороби прісноводних риб, спричинені цестодами.	ПЗ 10	Діагностика цестодозів (дифілоботріоз, каріофільоз, каріоз) прісноводних риб.		
		ПЗ 11	Діагностика цестодозів (лігулідози, ботріоцефальоз, трієнофороз) прісноводних риб.		
		ПЗ 12	Діагностика цестодозів (ділепідоз, ціатоцефальоз, протеоцефальози) прісноводних риб.		
Лекція 6.	Хвороби прісноводних риб, спричинені нематодами.	ПЗ 13	Діагностика нематодозів (філометроїдози, рафідаскарідоз) прісноводних риб.		
Лекція 7.	Хвороби прісноводних риб, спричинені акантоцефалами.	ПЗ 14	Діагностика акантоцефальозів (неохіноринхоз, помфоринхоз, ехіноринхоз, метехіноринхоз) прісноводних риб.		
Лекція 8.	Хвороби прісноводних риб, спричинені крустацями.	ПЗ 15	Діагностика крустацеозів (ергазильоз, сінергазильоз, лерніоз, аргульоз) прісноводних риб.		

Іхтіологія та її зв'язок з рибництвом.
Особливості вирощування риб у басейнах, садках, комбінованих, підсобних, присадибних ставках.
Особливості загальної патології риб.
Планування та проведення профілактичних та оздоровчих заходів у рибництві.
Ветеринарно-санітарна експертиза риби та рибопродуктів.
Протозойні хвороби.
Сцифідіоз каналного сома, октомітоз, кріптобіоз.
Гельмінтози риб.
Нематодози (гепатикольоз, камаланоз, скрябілланоз білого амура).
Пісцікольоз риб.

Модуль 2. ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ БДЖІЛ

Лекція 9.	Інвазійні хвороби бджіл.	ПЗ 16	Лабораторна діагностика протозоозів (ноземоз, амебіаз) бджіл.	Самостійна робота	<p>Біологія бджолої сім'ї. Бджолина сім'я. Анатомія та фізіологія бджоли. Розвиток бджіл. Протозойні хвороби (грегариноз, критидіоз). Акарози (тропілелапсоз, екзоакарапідоз) бджіл. Ентомози (мелеоз, меліттобіоз) бджіл. Визначення, характеристика збудників, епізоотологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Вороги бджіл. Домовий кліщ. Багатоніжки. Філанти (бджоляний вовк). Шершні. Боротьба з основними ворогами бджіл. Шкідники бджіл. Мебельна міль. Жук шкіроїд. Щипавка. Диференціація шкідників. Заходи боротьби та профілактика.</p>
		ПЗ 17	Лабораторна діагностика акарозів (варооз, акарапоз) бджіл.		
		ПЗ 18	Лабораторна діагностика ентомозів (браульоз, сенотаїніоз, конопідози) бджіл.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Глобальна паразитологія: підручник / [В. Ф. Галат, А. В. Березовський, Н. М. Сорока та ін.]. К.: ДІА, 2014. 568 с.
2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / [В. Ф. Галат, А. В. Березовський, Н. М. Сорока, М. П. Прус]. К.: Урожай, 2009. 368 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. практикум: навч. посібник / [В. Ф. Галат, А. В. Березовський, М. П. Прус, Н. М. Сорока]. К.: Вища освіта, 2004. 238 с.
4. Вовк Н. І., Божик В. Й. Іхтіопатологія. К.: Агроосвіта, 2014. 308 с.
5. Микитюк П. В., Якубчак О. М. Хвороби прісноводних риб. К.: Урожай, 1992. 187 с.
6. Секретарюк К. В. Ветеринарна іхтіопаразитологія. М.: Универсум паблишинг, 2003. 306 с.
7. Галатюк О. Є. Хвороби бджіл та основи бджільництва: навчальний посібник. Житомир: «Полісся», 2017. 300 с.
8. Приходько Ю. О., Пономаренко В. Я., Нікіфорова О. В. Основи акарології і ентомології, акарози та ентомози тварин: навч. посіб. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 224 с.
9. Приходько Ю. О., Пономаренко В. Я., Федорова О. В. Основи протозоології та протозоози тварин: навч. посіб. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 286 с.
10. Секретарюк К. В., Сварчевський О. А., Тафійчук Р. І. Гельмінтологічні дослідження тварин і навколишнього середовища у ветеринарній медицині. Львів : Сполом, 2005. 110 с.
11. Секретарюк К. В. Лабораторна діагностика інвазійних хвороб риб. Львів, 2001. 204 с.
12. Аветісян Г. А., Губін В. О., Шевчук М. К. Карпатські бджоли: Довідник. Ужгород: Карпати, 1989. 220 с.

Методичне забезпечення

1. Березовський А. В., Воловик Г. П., Збожицька О. В. Рекомендації з діагностики, лікування та заходів профілактики кишкових цестодозів ставкових риб. К.: «Ветінформ», 2005. 15 с.
2. Діагностика і заходи боротьби з основними інвазійними хворобами прісноводних риб (методичні рекомендації) / Ю. О. Приходько, А. В. Євтушенко, І. Д. Євтушенко, О. В. Мазанний. Харків, 2012. 52 с.
3. Приходько Ю. О., Євтушенко А. В. Рекомендації щодо заходів боротьби з лігульозом та диграмозом риб у рибпромислових водоймах. Харків, 2003. 8 с.
4. Секретарюк К. В. Лабораторна діагностика інвазійних хвороб риб. Львів, 2001. 204 с.
5. Діагностика і стратегія основних заходів щодо боротьби і лікування інвазійних хвороб медоносною бджолою (методичні вказівки) / Е. В. Руденко, І. Г. Маслий, С. М. Немкова, О. В. Свиридов. К.: Ветінформ, 2005. 38 с.
6. Методичні рекомендації з діагностики, профілактики та лікування основних інвазійних захворювань бджіл / Ю. О. Приходько, В. Я. Пономаренко, А. М. Пономаренко, О. В. Федорова, В. С. Булавина. Х., 2013. 28 с.
7. Назаренко О. С., Євстаф'єва В. О. Рекомендації з діагностики та заходів боротьби за вароозу медоносних бджіл. Полтава, 2019. 30 с.
8. Методи лабораторної діагностики паразитарних хвороб тварин (методичні рекомендації) / Ю. О. Приходько, В. І. Бирка, О. В. Федорова та ін. Х., 2018. 45 с.

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 30	усні відповіді на практичних заняттях
		до 20	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.